Till Innehållet

Skolverket logotyp

- Innehåll A-Ö
- <u>Lättläst</u>
- Languages
- Sök

Undervisning

<u>Förskolan</u>

- <u>Läroplan</u>
- Förskollärarlegitimation
- Stöd i arbetet
- Inspiration och reportage
- Kompetensutveckling
- Forskning

Förskoleklassen

- <u>Läroplan</u>
- Kartläggning
- <u>Lärar- och förskollärarlegitimation</u>
- Stöd i arbetet
- Inspiration och reportage
- Kompetensutveckling
- Forskning

Fritidshemmet

- <u>Läroplan</u>
- <u>Lärar- och förskollärarlegitimation</u>
- Inspiration och reportage
- Kompetensutveckling
- Stöd i arbetet
- Forskning

Grundskolan

- Läroplan och kursplaner
- Bedömning
- Nationella prov
- Betyg
- <u>IUP med omdömen</u>
- <u>Lärarlegitimation</u>

Anpassade grundskolan

- <u>Läroplan och kursplaner</u>
- Bedömning
- IUP med omdömen
- Betyg
- <u>Lärarlegitimation</u>

Specialskolan

- Läroplan och kursplaner
- Bedömning
- Nationella prov
- IUP med omdömen
- Betyg
- <u>Lärarlegitimation</u>

Sameskolan

- Läroplan och kursplaner
- Bedömning
- Nationella prov
- IUP med omdömen
- Betyg
- <u>Lärarlegitimation</u>

Gymnasieskolan

- <u>Läroplan, program och ämnen</u>
- <u>Bedömning</u>

- Nationella prov
- Betyg
- <u>Lärarlegitimation</u>

Anpassade gymnasieskolan

- Läroplan, program och ämnen
- Betyg
- <u>Lärarlegitimation</u>
- Stöd i arbetet

Vuxenutbildningen

- Komvux i svenska för invandrare (sfi)
- Komvux på grundläggande nivå
- Komvux på gymnasial nivå
- Komvux som anpassad utbildning på grundläggande nivå
- Komvux som anpassad utbildning på gymnasial nivå

Dansarutbildningen

- Läroplan och kursplan
- Bedömning
- Betyg
- Nationella prov

Skolutveckling

- Leda och organisera
- Kvalitetsarbete
- Digitala nationella prov
- Säkerhet och krisberedskap
- Statsbidrag
- Forskning och utvärderingar
- Statistik
- Kurser och utbildningar
- Inspiration och stöd i arbetet
- Anordna och administrera utbildning
- <u>Nationella skolutvecklingsprogram</u>

Regler och ansvar

- Ansvar i skolfrågor
- Förändringar inom skolområdet
- Skollagen och förordningar
- Allmänna råd
- Sök förordningar och föreskrifter (SKOLFS)
- Så styrs skolan
- <u>Lärar- och förskollärarlegitimation</u>
- <u>Barnkonventionen</u>

För dig som ...

- Vill bli lärare
- Är arbetsgivare
- Är elev, förälder eller vårdnadshavare
- Är skolbibliotekarie
- Är studie- och yrkesvägledare

Om oss

- Kontakta oss
- Vår verksamhet
- Organisation
- Jobba hos oss
- Kalender
- Publikationer
- Nyhetsbrev och sociala medier
- Hantering av personuppgifter
- Öppna data
- Press
- Aktuellt
- Innehåll A-Ö

- Lättläst
- Languages
- Start
- > Regler och ansvar
- Ansvar i skolfrågor
- > Rätt, behörighet och antagning till komvux som anpassad utbildning

Öppna innehållsförteckningen

Stäng innehållsförteckningen

- · Komvux som anpassad utbildning på grundläggande nivå
- Komvux som anpassad utbildning på gymnasial nivå
- Sammanhållen utbildning för vissa nyanlända
- · Övriga frågor om komvux som anpassad utbildning

Vissa flyktingar från Ukraina kan nu bli folkbokförda. Den som uppfyller kraven för att bli folkbokförd har samma rätt till utbildning som andra personer som är eller ska vara folkbokförda här i landet, och barn som ska vara folkbokförda omfattas av skolplikt i Sverige.

Läs mer om detta här

Det är Skatteverket som beslutar om folkbokföring.

Information om folkbokföring av personer från Ukraina, Skatteverkets webbplats Länk till annan webbplats.

Rätt, behörighet och antagning till komvux som anpassad utbildning

Här hittar du information om vad som gäller för kommunal vuxenutbildning som anpassad utbildning.

Nya bestämmelser om planering och dimensionering av utbildning på gymnasial nivå ska tillämpas på utbildning som påbörjas efter den 31 december 2024

Komvux som anpassad utbildning på grundläggande nivå

Vem har rätt att delta i komvux som anpassad utbildning på grundläggande nivå?

Vuxna som har en intellektuell funktionsnedsättning, eller som har fått en betydande och bestående begåvningsmässig funktionsnedsättning på grund av en förvärvad hjärnskada, har rätt att delta i komvux som anpassad utbildning på grundläggande nivå. Rätten till sådan utbildning gäller från och med den 1 juli det år personen fyller 20 år, förutsatt att personen:

- är bosatt i Sverige
- saknar sådana kunskaper som utbildningen i anpassade grundskolan syftar till att ge, och
- har förutsättningar att tillgodogöra sig utbildningen.

Även yngre personer kan ha rätt att delta i komvux som anpassad utbildning på grundläggande nivå, om det finns särskilda skäl med hänsyn till den sökandes personliga förhållanden.

Den som har rätt att delta i anpassad utbildning på grundläggande nivå har rätt att delta i sådan utbildning även i en annan kommun än hemkommunen, om utbildningen tillhandahålls där.

Källor: 20 kapitlet 11 a-d §§ och 3 kapitlet 2 § förordningen om vuxenutbildning.

Vad innebär det att man är bosatt i Sverige? Dölj Visa

Att man är bosatt i Sverige innebär vid tillämpning av skollagen att man är eller ska vara folkbokförd här enligt folkbokföringslagen.

Det finns även personer som räknas som bosatta trots att de inte är eller ska vara folkbokförda i Sverige. Det gäller

- 1. personer som omfattas av 1 § första stycket eller 1 a § första stycket lagen om mottagande av asylsökande med flera, det vill säga bland andra asylsökande och personer som har ansökt om eller fått uppehållstillstånd med tillfälligt skydd och som inte är folkbokförda här i landet
- personer som vistas i Sverige med stöd av tidsbegränsat uppehållstillstånd enligt 5 kapitlet 15 § utlänningslagen, det vill säga sådana tidsbegränsade uppehållstillstånd som kan ges till personer som samarbetar med brottsutredande myndigheter för att en förundersökning eller huvudförhandling i brottmål ska kunna genomföras
- 3. personer som har rätt till utbildning eller annan verksamhet enligt skollagen till följd av EU-rätten, avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES) eller avtalet mellan EU och dess medlemsstater och Schweiz om fri rörlighet för personer
- 4. familjemedlemmar till en person som tillhör en främmande makts beskickning eller lönade konsulat eller dess betjäning eller som avses i 4 § lagen om immunitet och privilegier och som inte omfattas av punkt 3, exempelvis familjemedlemmar till diplomater från tredje land
- 5. personer som vistas i Sverige utan stöd av myndighetsbeslut eller författning, ibland kallade papperslösa.

Personer som tillhör någon av dessa kategorier har rätt till utbildning i Sverige trots att de inte är eller ska vara folkbokförda här. Men rätten till utbildning är begränsad för de flesta av kategorierna, till skillnad från personer som är eller ska vara folkbokförda här och som därmed har rätt till utbildning i Sverige fullt ut. I vilken utsträckning en person har rätt till utbildning beror alltså på vilken kategori hen tillhör.

Mer om folkbokföring på Skatteverkets webbplats Länk till annan webbplats, öppnas i nytt fönster.

Vad innebär det att den sökande ska sakna sådana kunskaper som utbildningen i anpassade grundskolan syftar till att ge?

Utbildning inom komvux som anpassad utbildning på grundläggande nivå syftar till att ge vuxna kunskaper på en nivå som motsvarar den kunskapsnivå som utbildningen i anpassade grundskolan ska ge. En sökande som har genomgått anpassade grundskolan eller motsvarande utbildning kan dock ändå sakna kunskaper inom vissa ämnen och följaktligen ha rätt att delta i komvux som anpassad utbildning på grundläggande nivå. Enligt förarbetena kan det till exempel vara fråga om kunskaper om ny teknik och nya metoder avseende kommunikationsstöd. Även personer som har haft stor frånvaro under sin utbildning i anpassade grundskolan kan enligt förarbetena anses sakna sådana kunskaper som utbildningen i anpassade grundskolan syftar till att ge.

Källor: 20 kapitlet 4 och 11 a §§ skollagen, proposition 2009/10:165 Den nya skollagen – för kunskap, valfrihet och trygghet, sidan 858 och proposition 2005/06:148 Vissa frågor om vuxnas lärande m.m., sidorna 24-25.

Komvux som anpassad utbildning på gymnasial nivå

Vem är behörig att delta i komvux som anpassad utbildning på gymnasial nivå?

Vuxna som har en intellektuell funktionsnedsättning, eller som har fått en betydande och bestående begåvningsmässig funktionsnedsättning på grund av en förvärvad hjärnskada, är behöriga att delta i komvux som anpassad utbildning på gymnasial nivå. Det gäller från och med den 1 juli det år personen fyller 20 år, förutsatt att personen:

- · är bosatt i Sverige
- saknar sådana kunskaper som utbildningen syftar till att ge
- har förutsättningar att tillgodogöra sig utbildningen, och
- · i övrigt uppfyller föreskrivna villkor.

Även yngre personer är behöriga att delta i komvux som anpassad utbildning på gymnasial nivå, om de har slutfört utbildning i anpassade gymnasieskolan eller likvärdig utbildning och uppfyller övriga behörighetsvillkor. Yngre personer kan också vara behöriga om det finns särskilda skäl med hänsyn till den sökandes personliga förhållanden.

Källor: 20 kapitlet 20 a-c §§ skollagen och 3 kapitlet 2 § förordningen om vuxenutbildning.

Vad innebär det att den sökande ska sakna sådana kunskaper som utbildningen syftar till att ge?

Komvux som anpassad utbildning på gymnasial nivå syftar till att ge vuxna kunskaper på en nivå som motsvarar den kunskapsnivå som utbildningen på nationella program i anpassade gymnasieskolan ska ge.

Enligt förarbetena är en sökande som huvudregel inte behörig om den sökande i nära anslutning till utbildningens start har avslutat sin utbildning i anpassade gymnasieskolan eller komvux som anpassad utbildning på gymnasial nivå med minst betyget E på den kurs som personen ansöker om att få gå. Vissa undantag kan dock göras. Ett exempel på ett sådant fall kan enligt förarbetena vara en ansökan till en kurs där huvudmannen bedömer att det finns så stora skillnader mellan den aktuella ämnesplanen i ämnet och den kursplan eller ämnesplan som gällde vid det tillfälle då den sökande följde kursen, att det i praktiken blir fråga om ett nytt kursinnehåll. Det skulle också kunna handla om äldre sökande som inte har använt kunskapen från tidigare studier under mycket lång tid, eller om sökande som på grund av en sjukdom eller en skada har förlorat tidigare erhållen kunskap.

Källor: 20 kapitlet 4 och 20 a §§ skollagen och proposition 2009/10:165 Den nya skollagen – för kunskap, valfrihet och trygghet, sidorna 498-499 samt 859-860.

Vilka regler gäller för urval till komvux som anpassad utbildning på gymnasial nivå?

Om samtliga behöriga sökande till komvux som anpassad utbildning på gymnasial nivå inte kan antas, ska ett urval göras. De som har störst behov av utbildning ska prioriteras och ges företräde vid urvalet. De sökande ska vid urvalet ges företräde i följande ordning:

- 1. sökande som önskar fullfölja påbörjade studier enligt en upprättad individuell studieplan,
- 2. sökande som inte har genomgått utbildning i form av ett nationellt program i anpassade gymnasieskolan eller någon utbildning som motsvarar ett sådant program
- 3. sökande som är eller riskerar att bli arbetslösa,
- 4. sökande som behöver utbildningen för pågående yrkesverksamhet, eller
- 5. som behöver utbildningen för planerat yrkesval.

Källa: 3 kapitlet 8 § förordningen om vuxenutbildning.

Sammanhållen utbildning för vissa nyanlända

Kommuner är skyldiga att tillhandahålla en sammanhållen utbildning för nyanlända vuxna med så kallad utbildningsplikt. Den sammanhållna utbildningen ska innehålla utbildning i sfi. Den ska även innehålla orienteringskurser och kurser på grundläggande eller gymnasial nivå. Utbildningen kan även innehålla andra insatser som är gynnsamma för elevernas kunskapsutveckling.

Sammanhållen utbildning för vissa nyanlända

Övriga frågor om komvux som anpassad utbildning

Kan man vara behörig att delta i komvux som anpassad utbildning utan att man är eller ska vara folkbokförd i Sverige?

Ja. När det gäller antagning till komvux räknas man i skollagen också som bosatt i landet om man har rätt till utbildning utifrån

- EU-rätten
- avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES)
- avtalet mellan EU och dess medlemsstater och Schweiz om fri rörlighet för personer.

Källor: 29 kapitlet 2-3 §§ skollagen.

Har asylsökande och personer som vistas i Sverige utan stöd av myndighetsbeslut eller författning (papperslösa) rätt att delta i komvux som anpassad utbildning?

Nej. Asylsökande och personer som är papperslösa räknas som bosatta i Sverige vid tillämpning av skollagen, men deras rätt till utbildning är begränsad. De har inte rätt till komvux som anpassad utbildning.

Källor: 29 kapitlet 2-3 §§ skollagen.

Har personer från Ukraina som ansökt om eller fått uppehållstillstånd med tillfälligt skydd som inte ska vara folkbokförda rätt att delta i komvux som anpassad utbildning?

Nej. Det är bara de personer med uppehållstillstånd med tillfälligt skydd som uppfyller kraven för att folkbokföras i Sverige som har rätt till komvux som anpassad utbildning.

Personer som har ansökt om eller fått uppehållstillstånd med tillfälligt skydd som inte ska vara folkbokförda anses vid tillämpningen av skollagen som bosatta i Sverige, men precis som för asylsökande är deras rätt till utbildning begränsad. De har inte rätt till komvux som anpassad utbildning.

En kommun får dock låta en sådan person delta i en eller flera kurser i svenska eller svenska som andraspråk inom komvux, om personen uppfyller villkoren för att delta i utbildningen.

Källor: 29 kapitlet 2-3 §§ skollagen och 7 kapitlet 8 a § förordningen om vuxenutbildning.

Andra möjligheter till utbildning eller prövning för vuxna som flytt från Ukraina

Måste man ha ett personnummer för att studera inom komvux som anpassad utbildning?

Nej. En persons rätt att delta i komvux som anpassad utbildning på grundläggande nivå, eller behörighet till komvux som anpassad utbildning på gymnasial nivå, är inte beroende av om hen har ett personnummer eller samordningsnummer.

En betygskatalog inom komvux ska dock innehålla bland annat uppgifter om elevens namn och personnummer eller motsvarande. Om en elev saknar personnummer behöver huvudmannen därför bestämma vilken annan identitetsbeteckning som ska användas i betygskatalogen. En del huvudmän använder sig av så kallade tillfälliga personuppgifter, det vill säga att eleven skrivs in med andra personuppgifter än de egna. Huvudmannen ansvarar för att det finns fungerande rutiner för utfärdande av betyg och måste säkerställa att elever kan få ut sina betygshandlingar med korrekta personuppgifter.

Källor: 20 kapitlet 11 a och 20 a §§, 29 kapitlet 2-3 §§ skollagen samt 2 och 8 §§ och bilaga 1 till Skolverkets föreskrifter (SKOLFS 2012:8) om betygskatalog för vuxenutbildning.

Personnummer och samordningsnummer, Skatteverkets webbplats Länk till annan webbplats.

Har man rätt att gå klart en kurs som man har blivit antagen till?

Ja, den som har blivit antagen till en kurs har rätt att gå klart kursen.

Huvudmannen får dock besluta att eleven inte ska få gå klart kursen, om eleven inte har förutsättningar att tillgodogöra sig utbildningen eller av annan anledning inte gör tillfredställande framsteg. Om huvudmannen har fattat ett beslut om att avbryta elevens utbildning ska eleven på nytt beredas anpassad utbildning på grundläggande nivå, om det finns särskilda skäl för det. När det gäller anpassad utbildning på gymnasial nivå får eleven beredas sådan utbildning på nytt, om det finns särskilda skäl.

Vidare gäller att en elev som har påbörjat en kurs eller en delkurs och sedan uteblir från den under mer än tre veckor i följd, utan att det beror på sjukdom eller beviljad ledighet, ska anses ha avbrutit kursen eller delkursen. Men om det finns synnerliga skäl, det vill säga mycket starka skäl, får rektorn besluta att eleven inte ska anses ha avbrutit kursen eller delkursen.

Utbildningen får även avbrytas om en elev stängs av utifrån skollagens bestämmelser om trygghet och studiero.

Källor: 20 kapitlet 9 § skollagen och 7 kapitlet 1 § förordningen om vuxenutbildning.

Avstängning av elever i frivilliga skolformer

Vad innebär det att kommunen ska bedriva utbildning inom komvux kontinuerligt under hela året?

Senast uppdaterad 25 juni 2024

Innehåll på denna sida

Komvux som anpassad utbildning

Ta del av information om hur det fungerar för elever med intellektuell funktionsnedsättning att gå på komvux.

Regler och ansvar

Rätt och behörighet till komvux på gymnasial nivå

Här hittar du svar på de vanligaste frågorna om vad som gäller för kommunal vuxenutbildning på gymnasial nivå.

Regler och ansvar

Rätt till komvux på grundläggande nivå

Här hittar du svar på de vanligaste frågorna om vad som gäller för kommunal vuxenutbildning på grundläggande nivå.

- Start
- Regler och ansvar
- Ansvar i skolfrågor
- Rätt, behörighet och antagning till komvux som anpassad utbildning

Till toppen